

พุทธศาสนาสุภาษิตคำกลอน

ผศ.ประพันธ์ กลวินิจฉัย

อาจารย์พิเศษ คณะมนุษยศาสตร์

๑. ตนเป็นที่พึงของตน (อตุตา หรือ อตุตโน นาถ)

○ ตัวตนของคนเรา
หลีกเลี่ห์ไม่พ้น
แต่ว่าอย่าท้อถอย
ใจรักช่วยไม่ได้
ต่อสู้อยู่บนโลก
เราต้องช่วยตัวเรา
ยืนได้ด้วยตัวตน
ทำดีละทางชั่ว
ดังพุทธภาษิต
ตนเป็นที่พึงตน | มีกรรมเก่ากันทุกคน
ต้องทุกข์ทั้ง昰หมาไป
ทำละห้อยทนไม่ไหว
เพียงปลอบใจให้บรรเทา
ใช้มีโชคอย่างไรเรขา
จึงเข้าหลักศักดิ์ศรีตัว
ทัดเทียมคนไร้ทางกลัว
ภูมิใจตัวทัดเทียมคน
ที่ลิขิตวิจิตรผล
พันหมายหมื่นนิบทาเอย |
|--|--|

(yanī)

๒. คนขยายออมหาทรัพย์ได้ (ปฏิรูปการี ธุรava อุภูชาตา วินุทเต ธัน)

○ คนได้เสิ่ງงาน
ระลึกอยู่ประจำ
ไม่ให้มีคั่งค้าง
คนที่เป็นเจ้านาย
ไม่ว่างงานใดได
งานนั้นถ้าเป็นงาน
ขยายเป็นนิสัย
มีเงินใช้ประจำ
เดือนจิตไว้คิดกัน
เตรียมพร้อมถอนเพียร | ไม่เกียจคร้านขยายบันทำ
ในหน้าที่ที่มอบหมาย
ถ้าปล่อยวางน่าเสียดาย
ต่างไว้ใจมอบหมายงาน
hero ทำได้ทุกภารกิจ
ที่ถูกต้องตามคลองธรรม
หาทรัพย์ได้ไม่ตกต่ำ
ก็ เพราะความขยายเพียร
จะขยายการเล่าเรียน
จะسبายที่ปลายมือ |
|---|---|

(yanī)

๓. ชนะตนหันแหะประเสริฐกว่า (อุดุตา หัว ชิต เสยูโย)

○ชนะไดไม่กลับแพ	เป็นของแนและยังยืน
ถามกันทุกวันคืน	จะมีครกิปรายความ
แข่งขันมันแสบมาก	มีคนมากเข้าแข่งตาม
แม้จะพยายาม	ยังแพ้พ่ายไม่เจริญ
มาฟังคำภาษิต	ที่ลิขิตให้ระวัง
แข่งขันกันลำพัง	มีแพ้พ่ายไม่ยั้งยืน
ชนะตนก่อนขันแข่ง	มีเรียวแรงที่หวานคืน
ซ้ายชนะที่ยั้งยืน	ไม่กลับพ่ายในทุกกาล
ชนะโลภโกรธหลง	ที่เป็นองค์ธรรมหักหานย
ยุยงเสริมส่งการ	ให้ประหารผลัญพล่าด้วย
ชนะตนเสียใจ	ไม่ต้องไปเข้าพันพัว
ตอบว่าชนะตัว	นั่นแหะละเลิตประเสริฐอย

(yanī)

๔. พูดอย่างไรทำอย่างนั้น (ยกวารี ตถาการี)

○คนชื่อถือสัจจา	ควรคบหาสมาคม
ต่างมีคนนิยม	เชือถือได้รักภัยพลา
สัญญาเป็นสัญญา	ถือสัจจาจารยาบรรณ
ทำได้ใจเบิกบาน	ทุกกิจการสรณาจิ
ดังคำภาษิตมี	บอกวิธีชี้เอาไว
พูดไว้ว่าอย่างไร	มุ่งหมายทำตามสัญญา
นัดหมายในกิจการ	มุ่งหมายมั่นตรงเวลา
เพราะมันคือคุณค่า	ของงานที่มั่นคง
ชาติได้รักหลักการ	บริหารที่เลื่อนหลง
ไม่ทำตามจำนวน	ที่วางไว้เนินเลื่อน
ประโยชน์ย้อมเสียไป	ความเสียหายเข้ามาเยือน
ขาดมิตรสายเพื่อน	มาคบหาสมาคม
ขอเราท่านทั้งหลาย	ยึดหลักไว้ให้คุณชุม
ชื่อตรงไม่ตรงตาม	ทั้งต่อตนคนรอบตัว

(yanī)

๕. ผู้ฝึกตัดสินใจแล้วควรฝึกคนอื่น ตนนั้นฝึกได้ยากแท้ (สุกโนโต วต ทเมต หิ กิร ทุกทโน)

◎ มีภาคีตัดสินใจให้รู้	ก่อนเป็นครูฝึกให้ขวนขวย
ต้องพากเพียรเรียนรู้ไม่ดูดาย	มีมากมายเชี่ยวชาญงานวิชา
แต่แสวงหากำากว่าใช้น้อย	หนึ่งในร้อยสอนผ่านชาญศึกษา
การฝึกตันนั้นยากเหลือคณนา	ฝึกม้าลายง่ายกว่าใจคน
ฝึกตัวตนให้พัฒนาอย่างต่อ	ดังสายนาฬิกลงชลังชลังชลัง
ยากลำบากหวนคืนขึ้นวัววน	เกิดเป็นคนเบรียบได้ดังสายธาร
ผู้ใดผ่านการฝึกศึกษาจิต	งามวิจิตรรุ้งนั่นถึงแก่นสาร
ในหลักธรรมของพระศาสนาเจ้า	ควรเรียกว่าอาจารย์ของท่านนาย

(กลอน ๔)

๖. กรรมชั่วของตนย่อมนำไปสู่ทุกๆ (สาหิ ภมุมาṇि นยนติ ทุคคตี)

◎ กรรมชั่วที่ตัวทำ	มักจะนำความทุกข์ร้อน
ดูไฟที่ранนรอน	บ้านเรือนราบมະlaysing
หมดสันที่อาศัย	ก่อสร้างใหม่ให้มั่นคง
ได้ดังใจประงค์	ใช้เงินทองของนอกราษฎร
แต่ไฟคือกิเลส	ที่เป็นเหตุเผาทำลาย
ดูกุรุ่นอยู่ภายนใน	ส่งผลให้ประกอบกรรม
ถ้ามันแผลงฤทธิ์ร้าย	พลังกลับกล้ายให้ถล่ม
ทำชั่วได้ทุกยาม	นำตนไปอนาคตเสียหาย

(yanī)

๗. ความໂກຮເປັນດັ່ງສົນມໃນໂລກ (ໂກໂຮ ສຕຸຄມລໍ ໂລເກ)

◎ สົນມເປັນມລທິນ	ມັນກັດກິນໂລທະກວອນ
ໄນເຄີດຈະຮົດຮອນ	ປ່ລ່ອຍໄວ້ນານຮາຽມລາຍ
ດັ່ງຈິຕີທີ່ເປັນໂທ່ງ	ມີຄວາມໂກຮເປັນສາຍ
ນັ້ນຄືອສົນມຮ້າຍ	ກັດກິນໃຈມິວາຍວັນ
ມີຮຣມຂໍ້ອຳໂດໜອ	ໃຫ້ຈະລອຄວາມໂກຮນັ້ນ
ໂລທະໃຊ້ນ້າມັນ	ຂັດຖຸກວັນພລັນຫຍ່ໄປ
ຄວາມໂກຮພຍາບາທ	ຜູກອາມາດສຸດຫາໄດ້

มันยกลำบากใจ
ไม่ต้องไปดินرن
ธรรมะช่วยบรรเทา
หาสิ่งใดมาบรรเทา
เที่ยวชุดดันทำไม่เล่า
คือเมตตากรุณา
(ยานี)

๙. ฝ่าความโกรธได้อยู่เป็นสุข (โกรธ เมตตา สุข เสถ)

◎ ความเอื้อความโกรธ
ถ้าปล่อยให้ลิตรอนร้อนชื้ว
อะไรมหอนตัวล่อให้ก่อโกรธ
ช่วยภิปรายไขขานผ่านวี
◎ ตอบเอื้อตอบถ้อย
ผ่านโสดเข้าเคล้าอาการณ์ภิรอมย์เชย
อันลงปากของคนที่คันคิด
ใช้มือไม่ตีดับยังหลบได้
ถ้าคนเดทดีไม่ถือโทษ
อาการณ์ที่ชุนแมว ก็แหลกร้าย
มันมีโทษทำลายหมายเข่นฆ่า
ใครเข่นฆ่าโกรธได้สบายนดี
นีคือโจทย์สามไก่ให้ชวนชี้
ผู้ได้มีคำตอบขอบคุณอย
โกรธนั้นลองมาจะเฉลย
แล้วyeage เยี้ยจิตตัวย้ำทำลาย
ทำลายจิตส่งผลให้หวิวไหว
แต่ลงปากฝากไปหลบไม่ทัน
ใช้เมตตาแทนทดเข้าประหาร
ใช้ประหารโกรธได้สบายนอย

(กลอนดอกสร้อย)

๙. ผู้มีขันติ nibbana มีเมตตา มีลาก มียศ และมีสุขเสมอ ผู้มีขันติ หับว่าเป็นที่รักของ เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย (ขนติโก เมตตุวา ลาภี ยสสสี สุขสีลวา ปิโย มหาโน^๔ โหติ ขนติโก)

◎ คนอดทนค่ายิ่ง
ผู้ที่ควรได้รับ
มียศศักดิ์พร้อมสรรพ
สูงส่งเมตตาฟ้อง
ประมาณนับ
เกียรติก้อง
สุขยิ่ง แลนา
เพื่อให้คนชุม
(โคลงสี)

◎ เป็นที่รักแน่แท้
และอีกทั้งเทพคราญ
สาขส่งเสริมชวน
ขันติส่งชนได้
ของมวล มนุษย์แล
เครื่อให้
ชี้ส่ง พระเลิศนา
เกียรติก้องปฐพี
(โคลงสี)

◎ ภาษาชีวิตรูปแบบ
เสริมส่งหวานเชิดชู
น้อมนำสีไว้คู่
ขันตินั่นท่านเน้น
แลดู
ไม่เว้น
ควรค่า ตนแล
แนแท้ทางทัน
(โคลงสี่)

๑๐. ผู้ช่วยออมก่อเร渥 (ชัย เวร ปสวติ)

◎ เวโร่ยเวรกรรม
ยากะรังบับยั้งในทางทุกชี
การแข่งขันนั่นมีแพ็ชนะ
ต้องยอมรับกติกาที่วางแผน
ถ้ามีจิตผูกໂກຮໂທະດ້ວເອງ
มานอนนั่นเป็นทุกข์ยืนลุกรอ
เวรกรรมจะรังบับยั้งได้
ยกจิตใจเข้าในเมตตาธรรม
ดังภาษิชีดเส้นให้เห็นอยู่
ยอมรับกันกติกาเป็นตรายืน
ไครเพลี่ยงພล้ำทำลงคงพันผูก
มันพันผูกไม่จบข้ามภพชาติ
แต่ทางพระท่านว่าอย่าผูกขาด
มีโอกาสแก้ตัวอย่ามัวห้อ
ว่าไม่เก่งพ่ายแพ้เย่จริงหนอ
ผู้ช่วยออมก่อซึ่งเวรกรรม
จงตัดไฟอาณาตพลาดถล้ำ
อย่าปล่อยตามไม่ห้ามจะกลักลืน
จงคิดดูตามหลักอย่าหักฝืน
ผ่านวันคืนอยู่ได้สบายเลย

(กลอนนัดอกสร้อย)

๑๑. ผู้ให้ธรรมย่อมาช่วยการให้ทั้งปวง (สพพกาน ธรรมทาน ชินาติ)

◎ ผู้ช่วยที่แท้แท้มีมี
ดังตัวอย่างเห็นกันทุกวันไป
ผู้ให้ธรรมพร่ำสอนวิวัฒนศิษย์
คือการให้ล้ำเลิศประเสริฐครั้น
อันการให้สิ่งของต้องประสงค์
คงถึงวันโยกถอยนคลอนแคลอน
ซึ่งทางถูกปลูกฝังให้ยังคิด
ให้ธรรมะพูนเพิ่มเสริมพลัง
จงทำตามคำพุทธภาษิช
ผู้ให้ธรรมย้ำเรื่องวิชชา
ทฤษฎีนี้เป็นไปได้
แต่เราไม่ใส่ใจจ้องมองกัน
ให้รู้กฎรู้ผลไปตามขั้น
ชัยชนะตลอดการลงวัลแทน
ไม่มั่นคงเหมือนหลักที่ปักแน่น
จะลึกแน่เพียงไรไม่รีัง
ทางชีวิตถูกธรรมพร่ำปลูกฝัง
จะอยู่ยั่งยืนยงคงเส้นวา
ดังลิขิตไว้ให้หายกังขา
ชนะทั้งโลกาน่าเชียชม

(กลอนสุภาพ)

๑๒. ผู้ให้สิ่งประเสริฐย่อมถึงฐานะที่ประเสริฐ (เสภูจนท์โภ เสภูจน์เปติ จาน)

◎ mgr. ลีกตรีกตามคำพราสสอน
 ผู้มอบให้สิ่งเลิศประเสริฐได้
 ดั่งแม่พ่อ ก่อเกิดกำเนิดบุตร
 คอยแหน่นพราสสอนไม่คลอนแคลน
 ได้ลูกดีเป็นศรีแก่สกุล
 เกียรติศักดิ์ແ劈ไปในเดนไกล
 จากตันตอเหตุก่อคือพ่อแม่
 ย้อมได้รับสิ่งดีมีรางวัล
 อุทาหรณ์สอนคนให้ค้นหา
 ไว้นำตนเลี้ยงลูกถูกวิธี

ตามบทกลอนสอนสั่งที่วางไว้
 ย้อมจะได้สิ่งนั้นมาตอบแทน
 บริสุทธิ์ด้วยรักและห่วงแหน
 ปลูกฝังแน่นคุณธรรมประจำใจ
 พาเพิ่มพูนหนุนส่งเป็นวงศ์ใหญ่
 ปรากฏในโลกกว้างไม่กางกัน
 ที่ดูแลปลูกฝังทางสร้างสรรค์
 ค่อนนั้นต์กว่าอัญมณี
 สิ่งมีค่าคือธรรมนำริถี
 จะสุขีตอนท้ายสบายน้อย

(กลอนสุภาษ)

๑๓. ธรรมที่ประพฤติดีแล้วนำสุขมาให้ (ธมโม สุจิณโน สุขมาหาติ)

◎ คนได้ครรประพฤติธรรม
 ไม่นอนผลัดผ่อนวันคืน
 ทำได้ด้วยใจไม่ pien
 มีจิตสดชื่นแจ่มใส
 แม้งานหนักหน่วงเพียงใด
 จิตเป็นกุศลเจตนา
 ธรรมะย่อมนำสุขมา
 บุคคลที่สนใจธรรม
 มีจิตคิดแต่เรื่องธรรม
 ร่วงไปในที่พิตทาง
 ฝึกหัดดัดนิสัยวาง
 ไม่ขึ้นไม่ลงตรงไป
 ธรรมย่อมนำสุขมาให้
 ย้อมได้ความสุขทุกคน

ปฏิบัติประจำ
 หลับหรือว่าตื่น
 ปฏิบัติธรรมไป
 โอมไลักษยา
 มีให้กลា
 ที่ทางสายกลาง
 ไม่ว่าใครใคร

(ฉบับ)

១៤. ប័ណ្ណលក្ខណៈបើកសង្គមសរោគនៅក្នុងលោកស្តីពីបង្កើត

◎ យោងសង្គមសរោគ	នឹងសង្គមសរោគ
ឯកតានឹងមិនមែនប្រចាំថ្ងៃឡើង	ខ្លួនដឹងប្រចាំថ្ងៃឡើង
ឯកតានឹងមិនមែនប្រចាំសប្តាហុដឡើង	ខ្លួនដឹងប្រចាំសប្តាហុដឡើង
ទីតាំងប្រចាំសប្តាហុដឡើង	ខ្លួនដឹងប្រចាំសប្តាហុដឡើង
ឯកតានឹងមិនមែនប្រចាំថ្ងៃឡើង	ខ្លួនដឹងប្រចាំថ្ងៃឡើង
ឯកតានឹងមិនមែនប្រចាំសប្តាហុដឡើង	ខ្លួនដឹងប្រចាំសប្តាហុដឡើង
ឯកតានឹងមិនមែនប្រចាំសប្តាហុដឡើង	ខ្លួនដឹងប្រចាំសប្តាហុដឡើង
ឯកតានឹងមិនមែនប្រចាំសប្តាហុដឡើង	ខ្លួនដឹងប្រចាំសប្តាហុដឡើង

(កាលណែនការសរុប)

១៥. គោលន៍អាជីវកម្មដែលត្រូវសារនើនកជូន និង សារនើនកដែលត្រូវបានគ្រប់បាន និង គោលន៍តាមការឲ្យបានបន្ថែម

◎ យោងសង្គមសរោគ	នឹងសង្គមសរោគ
ឯកតានឹងមិនមែនប្រចាំសប្តាហុដឡើង	ខ្លួនដឹងប្រចាំសប្តាហុដឡើង

(កាលណែនការសរុប)

១៦. ការលក្ខណៈបើកសង្គមសរោគនៅក្នុងលោកស្តីពីបង្កើត

รำพึงหน้าเมรู

◎รำເອຍรำພຶງ
 หน้าเมຽຫຼວກອງຮັບໃຫ້ອັນເຈາ
 ຂົງຕົກນົມື່ເພີ່ງແຄ່ນີ້
 ເມື່ອຍັງອູ່ແປ່ງຂັ້ນໄໝພັນພັງ
 ຜູ້ເທິ່ນກັບໃນເຮືອງຄວາມຕາຍອູ່
 ເຝັ້ນຂວາຍໃນເຮືອງຂອງບຸນູການ
 ເຕີ່ຍົມໄວ້ຮອດຕ່ອສານວັນຂັ້ງໜ້າ
 ໄດ້ຮັ້ງພຶງຄົງກຣມທີ່ທຳດີ

ນຶກຄຳນື່ງຄວາມຫລັງຄັ້ງກ່ອນເກົ່າ
 ວັນເວລາເລີຍເປົ່າທີ່ເມານັວ
 ຄົງຈະມີຫີ່ອຈຸນໄໝພັນທີ່
 ບັດນີ້ຕົວອນເມຣຸເຊັ່ນເດືອກັນ
 ໄໝື່ນີ້ຈຸດາຍຝານເວລາຜັນ
 ໄທ້ສຽງໃຈຕົດຕິດແຕ່ດີ
 ຄົງເວລາໄກລ້ສັ່ນເຊີ່ວິນໜີ
 ພາຖີສຸຂ້ສັ້ນຕົວມານເອຍ

(กลอนนัดอกสร้อย)

๑๗. ມາດາເປັນມືຕີຣີໃນເຮືອນຕານ (ມາດາ ມິດຸຕຸໍສະເກ້ມເຮົ)

ໂຄຮ່ອງໂຄຮ່ວງໃຍເຮາເສມອ
 ເປັນມືຕີຣີແກ້ແມ້ຍາມອູ່ທ່າມກລາງ
 ຄອຍຊ່າຍເຫຼືອທຸກອ່າງຮະວັງໃຫ້
 ຄອຍປລອບໃຈໃນຍາມທີ່ເຮາເສຮ້າ
 ຂອຕອບດ້ວຍຮ້ອຍເຮີຍດ້ວຍເສີ່ງນີ້
 ທ່າທີ່ໃຫ້ໄມ້ມີໃນດິນດລ
 ແມ່ຄື່ອມືຕີຣີສົນທີແກ້ແລຸກຮັກ
 ໃນບ້ານເຮືອນໂຄຮ່ອງເມືອນພ່ອແມ່ເຮາ

ເຄຍພບເຈອທີ່ໃຫ້ໃກຮູ້ບ້າງ
 ພວກເສື່ອສາງກັຍຮ້າຍໄໝ່ເຫັນເຮາ
 ພວກເກຫກັນນາມາຮຸມເວ້າ
 ຄລາຍຄວາມເໜັງອຸ່ນຫຸ້ນຈິຕົຕນ
 ພັງໃຫ້ດີນະຈີ່ຈັງຫວະຄົ້ນ
 ເຂົ້າຄືອຄນທີ່ໃກ້ກຳເນີດເຮາ
 ເຝັ້ນຝູມຝັກບຸຕຣຕນທນທຸກໆເສຮ້າ
 ກຣາບແທບເທົ່າເຈົ້າພຣະຄຸນຫຼຸ້ນຫ້າເອຍ

(กลอนสุภาษี)

๑๘. ຊື່ວ່າຄວາມລັບໄມ້ໃນໂລກ (ຫດຸດື ໂລເກຣໂທ ນາມ)

ໂຄຮ່ອງກຳປິດ
 ເພຣະຕ້ອງການບຣລັງ
 ທ່າໄດ້ໃນກາງພິດ
 ກູ່ມືໃຈໃນກາຮໍາ
 ສັກວັນຄົງເຈັບໜ້າ
 ດວງຕຣາທີ່ຊັ້ງຕຣາ
 ຄວາມລັບທີ່ປົກປິດ
 ໄໝື່ພັນຊື່ສາຍຕາ

ຊື່ຄວາມຜິດຂອງຕນເອງ
 ເພລງຄວາມຊ້ວ້າໄໝກລັກຮຽມ
 ໂດຍໄໝມີຕິດທຳຜິດໜ້າ
 ຂລາດລໍາເຮືອງກລໂກນ
 ຈາກຜລກຮຽມທີ່ຮໍາຮັງ
 ຄອຍຈ້ອງໝາຍຫລາຍສາຍຕາ
 ອົງຄວາມຜິດທີ່ປິດມາ
 ຄວາມເທິ່ງຕຣາດໍາຮັງຮຽມ

(ຢານີ)

๑๙. ไม่ควรพูดเกินกาล ไม่ควรนิ่งเสมอไปเมื่อถึงเวลา ก็ควรพูดพอประมาณ ไม่พื้นเพื่อ (หาติเวล ปภาเสยุย น ตุณหี สพพทา สิยา อวิกิณุณมิติ วาจ ปตุเต กาเล อุทีริเย)

มีปากพูดควรพูดแต่พอด้วย เพราะว่าเราพูดไปให้คนฟัง บางครั้งเราต้องฟังคนอื่นบ้าง เพื่อเรารู้กับคนเข้าต่อตี การพูดจากพากที่เยี่ยงบัณฑิต พูดแล้วไม่เกิดมีอันตราย แต่ควรเมื่อจีที่แจ่มชัด ไม่เวียนวนโยกไปวนเวียนมา	รู้ประมวลเวลาที่ไว้ทางตั้ง ต้องระวังใช้เวลาใช้ทำที่ รู้จักวางแผนทางสองครี ก็ต้องมีวิธีตอบไป รู้ถูกผิดสะกิดไม่เสียหาย เพราะมุ่งหมายที่ผลสนทนา ไม่ติดขัดเข้าใจได้รักษา พันเวลากำหนดตามกฎเกณฑ์
---	--

(กลอนสุภาพ)

๒๐. คำสัตย์และเป็นวิชาไม่ตาย (สจุ จำ เว ออมตา วิชา)

การพูดจากพากที่มีสัจจะ ด้วยว่าจะได้รับชีวิตด้วย ใจหนอใจจะให้เราได้บ้าง ล้วนแต่เมื่อรู้อยู่แล้วก็กล เป็นสังคมอยู่อย่างระวังกัน ห่วนล้อมด้วยวิชาพากที่พระ ถ้าทุกคนพูดดีมีสัจจะ พากให้คนเชื่อใจครกีซม	ในคำพูดว่าดีมีคืนขอบ ตามระบบความจริงไม่องกล ในโลกกว้างยกยิ่งที่อิงผล จึงต่างคนต่างมีพากที่กล รู้ไม่ทันพลันได้ความเสียหาย ต้องเสียใจภายหลังด้วยหลงลง ไม่ลดละความจริงทุกสิ่งสม ทำสังคมนำอยู่คุ้มไทยเยย
---	---

(กลอนสุภาพ)

๒๑. โลภะ โภสະ โมหะ เกิดจากตัวเองย่อมเบียดเบียนผู้มีใจชั้ว ดุจขุยไฝ่ทำลายกอไฝ ฉะนั้น (โลโก โภส จ โมห จ ปุริส ป้าปเจตส หีสุนติ อตุตสมภูตตา ตจสารว สมุผล)

◎อันต้นกล่าวยทันไฝ่ทั้งต้นลาน ก่อกำเนิดเกิดลูกแล้วถูกทิ้ง เข้าเบรียงเบรยให้รู้ดูตัวอย่าง เตือนบรรดาลูกหลานให้ตอบแทน	นำสังสารเกิดมาอาภัพยิ่ง ยืนตายนิ่งเดียวดายเคร้าใจแทน เป็นหลักวางยึดไว้ให้เห็นยวแน่น แม้ยากแคนอย่าทิ้งไปเหมือนไฝ่ลาน
--	--

เราได้เกิดเป็นคนผลผลิต
อีกเลี้ยงจนเติบใหญ่ใจชื่นบาน
เมื่อได้เกิดมาเป็นมนุสตา
ผ่านขواกหนามของหน้าพาจำรูญ
ถ้าเกิดเสื่อมความโลก Gorahang
มันจะกดแทะกินจนลิ้นใจ

เพราะดวงจิตพ่อแม่แฟ่เพศาก
 เพื่อสูกหลานรุ่งเรืองประเทืองกุล
 จงแบกนำก้ายพาเกื้อหนุน
 ให้ถึงความไฟบุลย์พันเกทกัย
 ได้ฝังลงสันดานราชนรุกไล
 เหมือนต้นไฝต้นลานลูกผลายตาຍ

(กลอน ๙)

* * * * *